

92. Nicolae Ceaușescu beszéde a Magyar Nemzetiségű Dolgozók Országos Tanácsának plenáris ülésén. (Részlet.) Bukarest, 1971. március 12.

Tisztelt elvtársak!

[...] ¹

Az itt megvitatott sok általánosabb jellegű probléma mellett felvetették a magyar nemzetiségű dolgozók néhány sajátos problémáját is.

Az itt megvitatott sok általánosabb jellegű probléma mellett felvetették a magyar nemzetiségű dolgozók néhány sajátos problémáját is.

A jelenlegi ötéves tervben – a gazdasági és társadalmi előrehaladással egyidejűleg – nagyobb figyelmet szándékszunk fordítani az oktatásra, a szakkáderek képzésére minden szektorban. Egyébként köztudomású, hogy a mai társadalom fejlesztése elválaszthatatlanul kapcsolódik a tudományos vívmányok alkalmazásához minden téren. Magától értetődik, hogy a magyar nemzetiségű fiatalok is maradéktalanul részesülnek a hazai oktatás, tudomány és kultúra fejlesztésének eredményeiből. Előirányoztuk, hogy még ettől az évtől kezdve új általános és szaklíceumok, illetve tagozatok létesüljenek magyar tannyelvvel; úgyszintén ezekben az iskolákban bevezetünk számos tantárgyat, amelyek biztosítják a szakismeretek jobb elsajátítását.

Az e tevékenységi területre vonatkozó megjegyzések általában helyesek, és úgy hiszem, hogy az Oktatásügyi Minisztériumnak meg kell tennie a szükséges intézkedéseket, javítva a kidolgozott terveket, hogy az itt felmerült problémák minél megfelelőbb megoldást nyerjenek. Arra gondolunk, hogy létesítünk bizonyos szakmai iskolákat, anyanyelvű oktatási tagozatokkal, megteremtve a lehetőséget, hogy azok a fiatalok, akik ezt óhajtják a szóban forgó egységekben saját anyanyelvükön is tanulhassanak. Úgyszintén, intézkedések állnak kidolgozás alatt a felsőoktatás ilyen irányú javítása céljából. (Élénk taps.)

Mi marxista-leninista álláspontonról vetjük fel az oktatás kérdését, abból indulunk ki, meg kell teremteni az előfeltételeket, hogy a fiatalok, nemzetiségi különbség nélkül, bejuthassanak összes oktatási területeinkre; ott, ahol a nyelv kérdése szükségletként jelentkezik, mint ilyen kell megoldani, biztosítva a feltételeket, hogy a fiatalok azon a nyelven tanulhassanak, amelyet a legjobban ismernek. Tiszteletben kell tartanunk, hogy a fiatalok szabadon választhassák meg, milyen iskolába kívánnak járni és milyen nyelven kívánnak tanulni! Végző fokon ez is fontos vetülete a szocialista demokráciának!

Azért beszéltem ezekről a kérdésekről, mert vannak még olyan vélemények – igaz, ezek nem itt, hanem másutt hangzottak el –, amelyek szerint köteleznünk kellene az ifjakat, hogy milyen nyelven tanuljanak. A magyarokat például arra, hogy csak magyar iskolákba járjanak. Azt hiszem, hogy ez komoly hiba volna, annak a szabadságnak és demokratikus jognak a megszegése, hogy mindenki az általa kívánt oktatási formát válassza. A mi kötelezettségünk az – és ezt az Oktatásügyi Minisztériumnak és a helyi szerveknek kell teljesíteniük –, hogy megfelelő anyagi alapot teremtsünk, s rendelkezésre bocsássuk a szükséges tankönyveket ahhoz, hogy az ifjak azon a nyelven tanulhassanak, amelyet legjobban ismernek. Tudva azt, hogy fiatalok tíz-, sőt százazerei tanulnak magyar vagy német nyelven, érthető, hogy igyekszünk megfelelő tankönyveket kinyomtatni, hogy ilyképpen a tanuláshoz való egyenlő jog minden

¹ Ceaușescu beszédének első felében felsorolta a párt gazdaságpolitikájának néhány „megvalósítását”, a magyar-lakta területek iparosítását, a magyar nyelvű oktatás helyzetét (1.230 magyar nyelvű óvoda és iskola működik az országban), majd némi történelmi kitérő után leszögezi, hogy a románok és az „együttélő nemzetiségek” közösen kell építsék a szocializmust.

szempontból valósággá válják. Éppen ezért mielőbb meg kell oldanunk minden vonatkozásban ezt a problémát a szakemberekkel, a magyar és német nemzetiségek tanácsaival egyetemben. Nincs ebben semmiféle „elszigetelődesi veszély”, ahogyan azt itt egyes elvtársak mondták (taps), mert gyakorlatilag sem a románok, sem a magyarok, sem a németek, senki sem szigetelődhet el; hiszen továbbra is ugyanabban a megyében, ugyanabban a városban, ugyanabban a községben, ugyanabban a vállalatban vagy szövetkezetben fognak élni és dolgozni! (Hatalmas taps.) [...] ² Egyébként manapság elképzelhetetlen felsőfokú oktatás két-három világnyelvet ismerő diákok nélkül. Nem alakíthatunk ki kiváló képzettségű értelmiséget, ha nem biztosítjuk, hogy a fiatalok saját nyelvükön kívül számos olyan idegen nyelvet is tudjanak, mint az orosz, német, francia, angol. Ez objektív követelmény! Tehát a román nyelv elsajátításának kérdését nem szabad úgy tekinteni, hogy kötelező egy plusz nyelv megtanulása; a román nyelv elsajátítása végső soron a tulajdonképpen egyenlőség biztosításához kapcsolódik. Ha egy fiatal, helységéből vagy megyéjéből távozva nem tudja magát másokkal megértetni, nem fogja magát valóban egyenlőnek és szabadnak érezni. Ha például a fizika fakultáson akar tanulni, ilyen nem talál Sepsiszentgyörgyön és – sajnos – még Marosvásárhelyen sem, hanem Kolozsváron, Bukarestben vagy Iași-ban. Természetesen, nem lesz lehetséges, hogy fizika fakultást létesítsünk az összes helységeken, s az sem, hogy az összes fizikai munkákat kiadjuk mind román nyelven, mind pedig a magyar és más együttlakó nemzetiségek nyelvén. A románok számára sem kívánunk lefordítani számos munkát, hanem azon a nyelven akarjuk beszerezni, amelyen megírták őket, hogy a fiatalok eredetiben olvassák. Ezek nyilvánvaló követelményei a modern oktatásnak, s ezeket szem előtt kell tartanunk. Helyesnek tartom azoknak az elvtársaknak az álláspontját, akik felvetették itt a román nyelv elsajátításának kérdését, s ezt fontos feltételnek tartom abból a szempontból, hogy a magyar fiatalok részüljenek az összes érvényesülési lehetőségekből társadalmi életünkben.

S mert az oktatásról beszélünk, úgy hiszem, gyorsabban intézkedni kell, hogy biztosítsuk az iskola jobb kapcsolatát a gyakorlattal; foglalkozunk az iskolaműhelyek megfelelő megszervezésével, amelyekben a fiatalok valóban a legfejlettebb technika szintjén sajátíthatják el az ismereteket.

Utalni kívánok röviden az együttlakó nemzetiségek nyelvén születő irodalomra, főként tudományos és műszaki irodalomra. Nem kívánok szólni a szépirodalomról, mert nemrégiben volt tanácskozásunk erről a témáról, s úgy tűnik, hogy a dolgok e tekintetben világosak. Mindenesetre, valóban fontosnak tartom a magyar és más nemzetiségek nyelvén születő irodalom, főként tudományos és műszaki irodalom problémáját. E tekintetben megfelelő megoldást kell felkutatnunk. Még akkor is, ha valamivel többbe kerül, a fiatalok rendelkezésére kell bocsátanunk egyes alapvető tudományos és műszaki munkákat azon a nyelven, amelyet a legjobban ismernek. Kiadóink foglalják tervükbe egyes ilyen munkák kinyomtatását, de ismétlem, a legszükségesebbekét, mert valamennyit nem adhatjuk ki. Együtt az önök tanácsával, a német nemzetiség tanácsával és más nemzetiségek tanácsaival meg kell szabnunk a lehető legjobb kereteket ehhez a tevékenységhez, biztosítanunk kell a legcélszerűbb munkák megjelentetését megfelelő példányszámban.

Teljesen jogosaknak tartom a magyar, a német nyelvű és más nemzetiségek nyelvén megjelenő politikai irodalommal kapcsolatosan elhangzott bírálatokat és javaslatokat; a Politikai Könyvkiadó bizonyos mértékben szem elől tévesztette ezt a problémát. Nyilvánvaló, hogy nekünk biztosítanunk kell a szükséges politikai irodalmat, és nem csupán a népszerűsítő

² A kihagyott részben Ceaușescu kijelenti, hogy az ifjúságnak kell eldönteni, mit akar az anyanyelvén tanulni, és mit románul.

irodalomra gondolok, hanem társadalmi-politikai tudományos művekre is. A Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiája is járuljon hozzá nagyobb mértékben e probléma megoldásához, hogy biztosíthassuk az összes dolgozók ideológiai és politikai felfegyverzését. [...]³

Ami a Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiáját illeti, nagyobb figyelmet kell fordítani a szocialista társadalmunk fejlődésével kapcsolatos problémák egészének a tanulmányozására, s ennek keretében a nemzeti kérdésnek, a szocialista nemzet szerepének és perspektíváinak a tanulmányozására. Ez annál inkább szükséges, mivel a mai világban különféle olyan elméletek keringenek, amelyek szerint a nemzet már a múlté, nem időszerű, nincsenek fejlődési távlatai, tehát nem érdemes foglalkoznunk vele. Márpedig szem előtt kell tartanunk, hogy a nemzet hosszú ideig, a kommunizmus építésének időszakát is beleértve, fontos társadalmi-történelmi kategória, a társadalom haladásának egyik alaptényezője marad. A nemzet eltűnéséig még sok, nagyon sok idő telik el – s ezért ezt a kérdést komolyan kell kezelnünk. Ez a probléma különleges jelentőségű a szocialista országok közötti kapcsolatoknak, azoknak az elveknek a helyes megértése szempontjából is, amelyeknek a köztük fennálló viszonyt vezérelniük kell.

Ebben az összefüggésben kell kezelnünk az együttlakó nemzetiségek kérdését is; abból a tényből, hogy a nemzetnek még hosszas perspektívája van, következik, hogy a nemzetiségek léte is hosszas perspektívájú. [...]⁴

Nicolae Ceaușescu beszéde a Magyar Nemzetiségű Dolgozók Országos Tanácsának plenáris ülésén. Bukarest, 1971. március 12. Bukarest, Politikai Könyvkiadó, 1971. 20–25. o.

---

³ A kihagyott részben Ceaușescu a nevelőmunka megjavításával foglalkozik.

⁴ A továbbiakban Ceaușescu – többek közt – kijelenti: gondot kell fordítani a magyar és német kisebbség előléptetésére minden tevékenységi területen; a román lakosság soraiban jelentkező nacionalizmus károsabb, mint a kisebbségi nacionalizmus; olyan politikát kell folytatnunk, hogy a nemzeti kisebbségek valóban érezzék, hogy Románia a közös hazájuk.